

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

+ BURDUR-GÖLHİSAR-BELKAYA BARAJI
MÜHENDİSLİK JEOLOJİSİ İNCLENMESİ

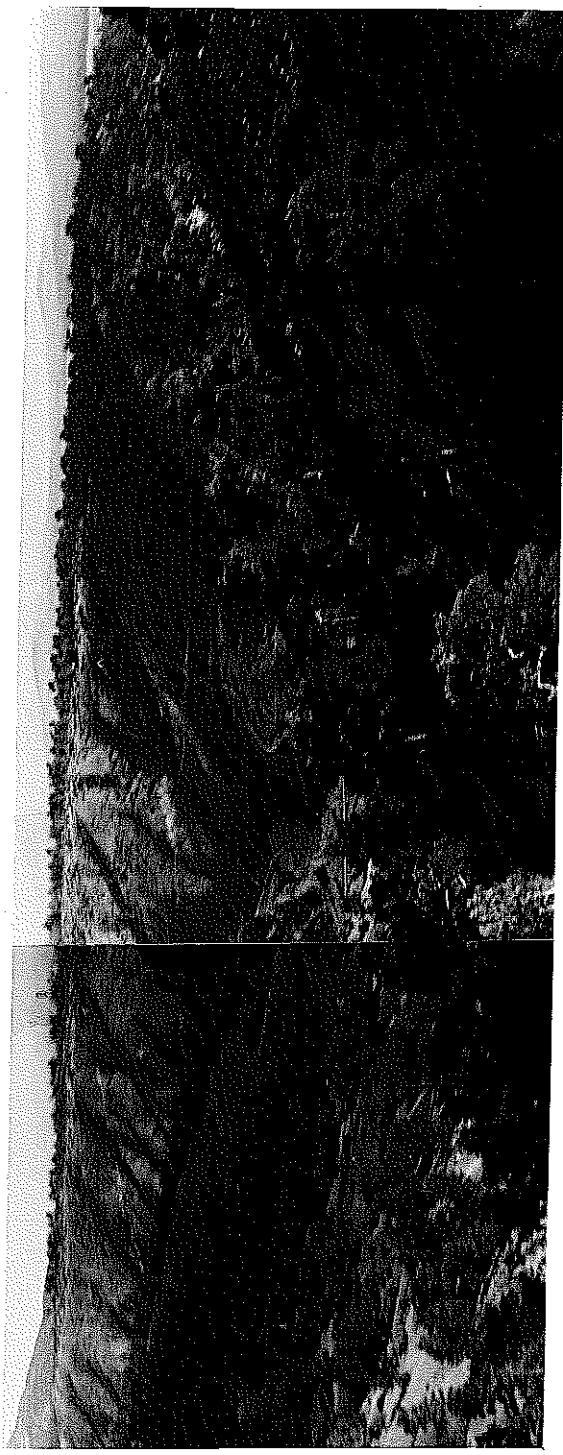
Akdeniz Üniversitesi
Rektörlüğü İmzası
Demirbaş No. 4941

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Jeo. Müh. Ali OKUMUŞ

T148/1-1

Anabilim Dalı: JEOLOJİ
Programı : Uygulamalı Jeoloji

AGUSTOS 1989

Baraj Göl alanının (Sağ sahilden) uzaktan görünümü

İÇİNDEKİLER

ÖZ.....	111
ABSTRACT	IV
TEŞEKKÜR.....	V
1. GİRİŞ	1
2. COĞRAFYA	2
2.1. DORUK VE AKARSU ÖZELLİKLERİ.....	2
2.2. İKLİM	2
2.3. BİTKİ ÖRTÜSÜ, ULAŞIM, TARIM VE HAYVANCILIK	6
3. ESKİ İNCELEMELER.....	7
4. GENEL JEOLOJİ	10
4.1. STRATİGRAFİ	10
4.1.1. GİRİŞ	10
4.1.2. BELKAYA KARMAŞIĞI	10
4.1.2.1. DURUTEPE KARMAŞIĞI	12
4.1.2.2. OFİYOLİT	12
4.1.3. ÇAMELİ FORMASYONU	13
4.1.4. QAMKÖY FORMASYONU	14
4.1.5. YAMAÇ BİRİKİMİ, ALÜVYON	15
4.2. YAPISAL JEOLOJİ	15
4.2.1. TABAKALANMA	15
4.2.2. DİSKORDANS	16
4.2.3. EKLEMLER	17
4.2.4. FAYLAR	16
4.3. BÖLGENİN JEOLOJİK EVRİMİ	17
5. DEPREMSELLİK	18
6. HİDROJEOLOJİ	22
7. NEHİR-YERALTI SUYU İLİŞKİSİ	25
8. MÜHENDİSLİK JEOLOJİSİ	26
8.1. GİRİŞ	26
8.2. BİRİMLERİN JEOTEKNİK ÖZELLİKLERİ	27
8.3. TEMEL ARAŞTIRMALARI	28
8.3.1. DOLUSAVAK	32

8.3.2. DERİVASYON TÜNELİ.....	34
8.4. GÖL SAHASININ SU TUTMA ÖZELLİĞİ.....	37
8.5. DUYARLILIK.....	38
8.6. BARAJ GÜVDESİ.....	39
9. MALZEME OLANAKIARI.....	40
9.1. GEÇİRİMSİZ 1. NOLU ZON MALZEME OCAGI.....	40
9.2. GEÇİRİMLİ 3 NOLU ZON VE FİLTRE MALZEME OCAGI.....	41
9.3. RİPRAF VE KORUYUCU MALZEME OCAGI.....	42
10. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	43
KAYNAKLAR.....	44

METİN İÇİ ŞEKİLLER

Şekil.1. BULDURU HARİTASI.....	3
Şekil.2. AKARSU VE DORUK HARİTASI.....	4
Şekil.3. İNCELEME ALANININ GENELLEŞTİRİLMİŞ SÜTÜN KESİTİ	11
Şekil.4. İNCELEME ALANININ TÜRKİYE DEPREM HARİTASINDAKİ YERİ.....	19
Şekil.5. İNCELEME ALANININ TÜRKİYE SİSMİKZON HARİTASINDAKİ YERİ.....	20
Şekil.6. ABD TUZLULUK DİYAGRAMI.....	24
Tablo.1. AKSU ÇAYININ AYLIK VE YILLIK AKIMLARI	5
Tablo.2. AKSU ÇAYININ KİMYASAL ANALİZ SONUÇLARI.....	23

EKLER

EK.1 BARAJ YERİ-REZERVUARI VE DOLAYININ JEOLOJİ HARİTASI 1/25.000	
EK.2 BELKAYA BARAJ YERİ VE REZERVUAR JEOLOJİ HARİTASI 1/5.000	
EK.3 BELKAYA BARAJ YERİ JEOLOJİ HARİTASI 1/1.000	
EK.4 BELKAYA BARAJI KUYULARDAN GEÇEN JEOLOJİ KESİTİVE PERMEABİLİTE KORELESYONU	
EK.5 DOLUSAVAK VE TÜNEL GÜZERAH JEOLOJİ KESİTİ	
EK.6 JEOLOJİ ENİNE KESİTİ 1/25.000 ÖLÇEKLİ	

ÖZ

Bu inceleme Akdeniz Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü'nde yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır. İncelemede Burdur-Gölhisar'ın kuzey batısında doğudan batıya doğru akmakta olan Aksu Çayı Üzerindeki Belkaya Baraj yeri ve göl alanının jeolojik, jeoteknik şartları ortaya konmaya çalışılmıştır.

Derivasyon tünelinin sol sahilde dairesel şekilde, dolusavak beton kaplamalı olarak sağ sahilde olması sonucuna varılmıştır. Yapılan basınçlı su deneylerinde geçirimsilik görülmüştür. Enjeksiyon alt sınırı bu derinlikler ve yeraltı su seviyesi göz önünde bulundurularak tesbit edilmiştir.

İnceleme alanında en eski kaya birimi Mesozoik yaşılı Belkaya karmaşığıdır. Belkaya karmaşığı üzerine uyumsız olarak Miyosen yaşılı Çameli formasyonu ve Pleyistosen yaşılı Çamköy formasyonu gelmektedir. Kuvaterner alüvyon ve yamaç birikimiyle temsil edilmiştir.

Alpin orojenezine bağlı olarak ofiyolitli serinin bölgeye yerleşmesinden sonra tektonik hareketler, Güneybatı Anadolu'da Kuvaternerde bir grabenleşme şeklindedir. Özellikle Burdur, Denizli civarında aktif olarak belirlenen hareketler, çalışma alanını da etkilemiş ve bugünkü konumunu kazanmasına neden olmuştur.

ABSTRACT

This thesis has been prepared for the master degree in Akdeniz University. In the study the geological and geotechnical conditions of the reservoir area and axis of the "Belkaya Dam" on Aksu riverbrook flowing from east to west in the north-west of Burdur-Gölhissar town have been tried to put forth.

Derivation tunnel has been concluded, which circle on the right bank and spillway are to be on the left bank and are to be enclosed with concrete. It has been shown the permeabilities during the pressure tests. The injection lower limit has been determined by considering these depths and the level of underground water.

The Mesozoik Belkaya melange is the oldest rock unit in the study area. The Belkaya melange is overlaid by the unconformity, Miocene Çameli formation and Quaternary Çamköy formation. Quarternary has been represented by alluvium and alluvial fan deposits.

Emplacement of ophiolitic series are belong to Alpine Orogenesis and tectonic movement are continued after that events. All these movements in the south western Anatolia were result of various depression fields during the Quaternary period. Especially the Burdur, Denizli and study areas are still under the action of that active movements. The relief area the result of those latest movements.

TEŞEKKÜR

Çalışma süresince sağladıkları değerli yardımıcılardan dolayı Akdeniz Üniversitesi Isparta Mühendislik Fakültesi Dekanlığı ve jeoloji bölümü başkanlığına teşekkür ederim.

Mühendislik jeolojisi konusunda her zaman değerli görüşleri ile yardımıcılardan esirgemeyen ve bu çalışmanın yapılmasını sağlayan Sayın Hocam Prof. Dr. Aziz ERTUNÇ'a teşekkür ederim.

Yüksek lisans çalışmaları boyunca her türlü kolaylığı gösteren DSİ 18. Bölge Müdürü ile YAS ve Jeoteknik şubesine teşekkür ederim.

1. GİRİŞ

Yöredeki tarım alanlarını sulu ziraate kavuşturmak için Belkaya Barajı'nın yapımı önem kazanmaktadır. Yörede devamlı olarak akan Aksu Çayı, Ecel Deresi, Sorkun Deresi, Sancar Deresi gibi kolların birleşmesinden meydana gelmektedir. Aksu Çayı'nın su kotu 1058,35m. Yamaçların eğimi (Membadan mansaba doğru) sol taraf 48°, sağ taraf 28° dir. Vadinin taban genişliği 12 m'dir. Baraj yüksekliği temelden 56,30 m. düşünülmektedir. Aksın 270 m. uzunlukta olması nedeniyle barajın zonlu toprak dolgu tipinde yapımı uygundur.

Çalışma sahası yaklaşık 55 Km²lik bir alanı kapsamaktadır. Saha çalışmalarında 1/25.000, 1/5.000 ve 1/1.000 ölçekli topografya haritaları kullanılmıştır. Çalışma sahasında yüzeylenen birimler kaya stratigrafi birim ayırdına dayandırılarak DuruTepe kireçtaşı, Ofiyolitik melanj, Çameli formasyonu, Çamköy formasyonu şeklinde tanımlanmıştır.

Arazi, büro ve labaratuvar çalışmaları 1985 tarihinde başlamış 15.7.1989 tarihine kadar sürmüştür. Aks ve rezervuarда yüzeylenen birimlerden alınan numuneler üzerindeki mühendislik deneyleri DSİ XVIII Bölge Md. lüğü labaratuvarlarında gerçekleştirilmiştir. Baraj yerinde önerilen temel sondajları DSİ XVIII/XI sondaj teknik şube Müdürlüğü'nce yapılmıştır.

2. COGRAFYA

İnceleme alanı Ege bölgесinin güneyinde ve Burdur il sınırları içersinde kalmaktadır (Şekil 1) Dağ sıraları yapı ve litoloji ye uyarak genellikle N-S doğrultudur. Yer şekilleri yapı ve litoloji ile uyumludur.

2.1. DORUK VE AKARSU ÖZELLİKLERİ

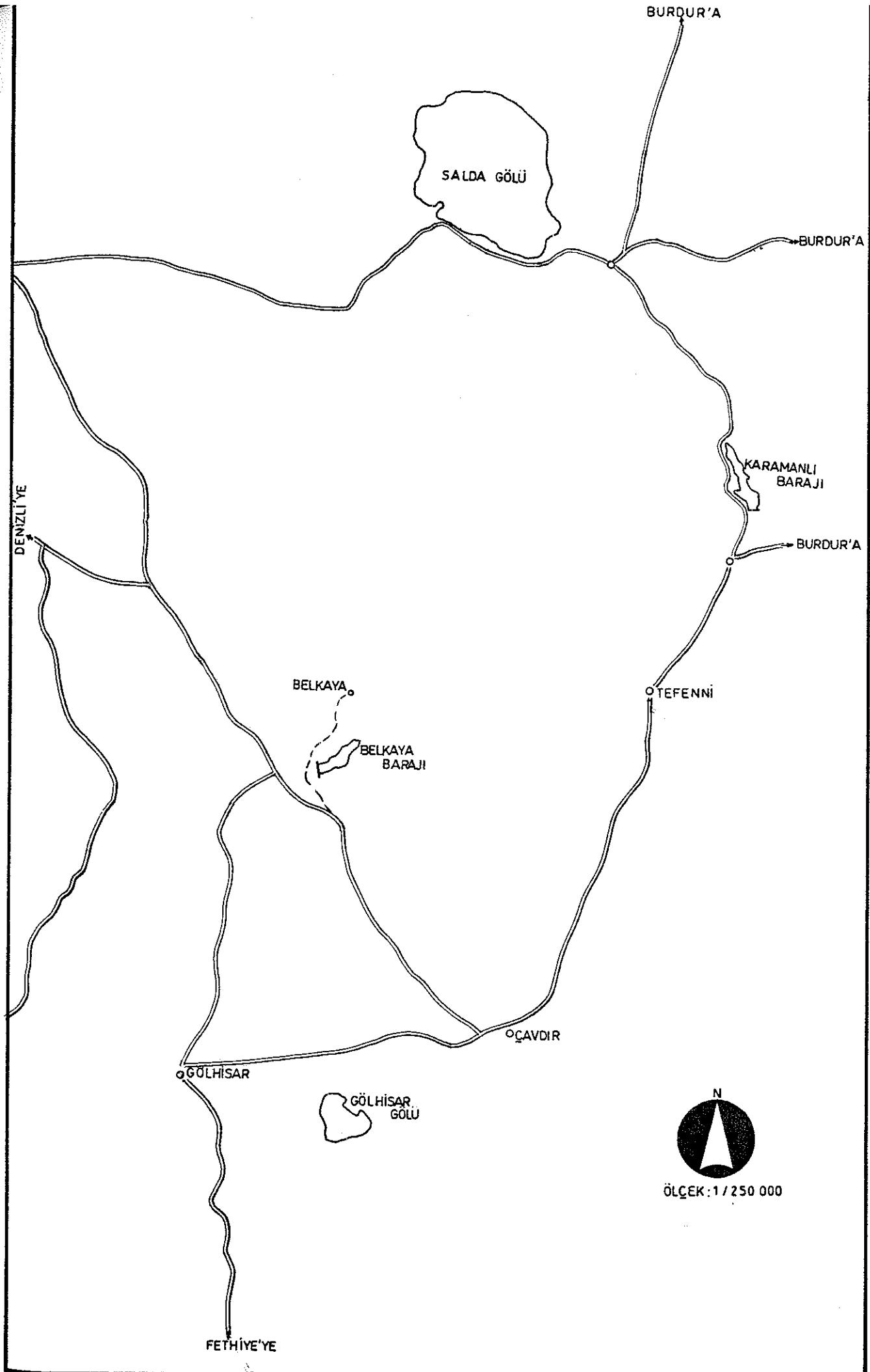
Çalışma alanı ve çevresinde başlıca yükseltiler Duru Tepe(1840m.), Karlık T.(1760m.), Çal T. (1759m.), Karaçamgedik Tepe(1673m.), Dipek çukuru T.(1674m.), Katmerli T.(1580m.) ve Maltaş Tepe (1224m.) dir. İnceleme alanı ortasından geçen Aksu Çayı, Ecel Dere, Sorkundere, Sancar Dere gibi kolların birleşmesinden meydana gelmektedir. Aksu Çayı Oduncu köprüsü mevkisinde Dalaman Çayı'na bağlanmaktadır.

Baraj sahasındaki diğer dereler kuru olup, yağışlara bağımlı olarak akarlar. Akarsu ve doruk haritası 1/25.000 Ölçekli topografya haritasından faydalananarak çizilmiştir. (Şekil 2)

Vadi, baraj yerinde dar olup, membaya doğru yer yer genişlemektedir. Aksu Çayı'nın genişliği 8-15m. arasında değişir. Aksu Çayı gözlem istasyonundan elde edilen değerler (tablo 1) de verilmiştir. Bu verilere göre 9 yıllık ortalama debi $0,800 \text{ m}^3/\text{sn}$ dir. Yapılan ölçümlerde en yüksek akım $4,096 \text{ m}^3/\text{sn}$ (Mart 1983), en düşük akım ise $0,093 \text{ m}^3/\text{sn}$ (Kasım 1985) dir. (DSİ 18 Bölge Md. lüğü Hidroloji Baş Mühendisliği). Akım ölçümlerine göre düzensiz bir akışa sahiptir.

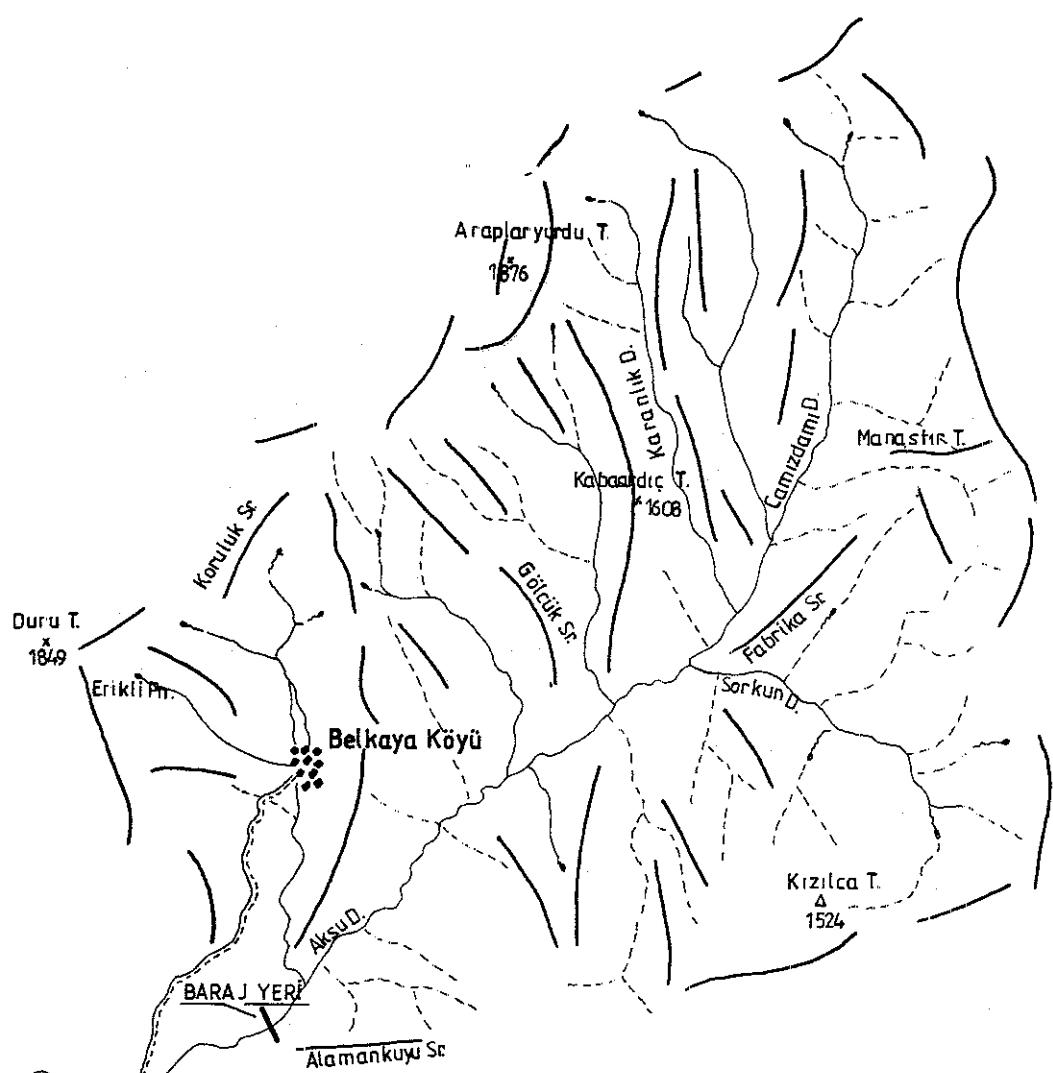
2.2. İKLİM

İnceleme alanı Akdeniz ikliminin yayla tipi İçEge karasal iklim tipi karakterine sahiptir. Yazları sıcak ve kurak, kışları soğuk ve yağışlidir.

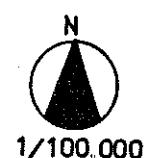

ÖLÇEK: 1 / 250 000

Şekil 1: BULDURU HARİTASI

— Doruk
 - Akandere
 - - - Kuru dere
 - Pınar

Şekil:2 AKARSU ve DORUK HARİTASI

Yağış alanı: 113. 5 Km² Ortalama akım: 0.800 m³/sn Birimler 10⁶ m³

Tablo:1
AKSU ÇAYI AYLIK ve YILLIK AKIMLARI

SU YILI	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	SUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZIRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	YILLIK TOPLAM
1980	0.54	0.52	0.87	0.76	3.79	5.59	3.94	1.98	1.43	0.99	0.81	0.92	22.14
1981	1.07	0.92	1.73	4.92	4.93	2.47	1.59	1.89	1.42	1.16	0.93	1.02	24.05
1982	0.72	2.07	3.89	7.07	7.21	8.16	6.26	2.16	0.98	0.76	0.84	0.76	40.88
1983	0.37	1.04	1.36	4.07	4.56	10.97	3.98	2.38	1.50	1.45	1.14	1.07	33.89
1984	1.06	0.40	3.33	2.24	1.72	2.75	3.05	1.66	1.51	1.03	0.93	1.59	21.27
1985	1.19	0.24	0.51	0.67	1.18	4.95	4.79	1.54	3.34	1.92	1.29	1.14	22.76
1986	0.85	0.87	2.97	2.06	2.28	2.73	3.26	1.83	1.39	1.01	1.14	1.26	21.65
1987	1.56	2.00	1.18	1.52	2.28	1.87	2.37	1.56	0.85	0.82	0.80	0.90	17.71
1988	1.23	1.31	1.73	2.64	2.43	3.22	3.67	2.62	2.60	1.35	1.30	1.48	25.58
TOPLAM	8.59	9.37	17.57	25.95	30.38	42.71	32.91	17.62	15.02	10.49	9.18	10.14	229.93
ORTALAMA	0.954	1.041	1.952	2.883	3.376	4.746	3.657	1.958	1.669	1.166	1.020	1.127	25.55

Tefenni İlçesinde bulunan rasat istasyonundan sağlanan verilere göre 1953-1988 yılları arasında 35 yıllık ortalama yağış $505,4 \text{ mm/m}^2$ dir. Bu yağışın mevsimlere göre dağılışı; Kış %45, İlkbahar %25, Yaz %10, Sonbahar %20'dir. Ortalama en yüksek yağış 8,8 mm. ile Agustos aylarıdır.

Gölhisar Meteoroloji istasyonunun 1961-1988 yılları arasında bölgenin ortalama sıcaklığı $12,3^{\circ}\text{C}$.dir. 27 yıllık periyod içerisinde en düşük ortalama sıcaklık $1,7^{\circ}\text{C}$ ile Ocak, en yüksek ortalama sıcaklık $23,6^{\circ}\text{C}$.ile Temmuz aylarında gerçekleşmiştir.

2.3. BİTKİ ÖRTÜSÜ, ULAŞIM, TARIM VE HAYVANCILIK

İnceleme alanında, dağlık ve kayalık yerlerde çoğalmaktı, seyrek olarak da çam ağaçları görülmektedir. Ovada isesik olmamakla beraber meyve ve kavak ağaçları gözlenmektedir.

Burdur, Gölhisar ilçesi, Belkaya köyüünün 3 Km. güneyinde, Çam Köyü'nün 6 Km. doğusunda yer alan baraj yerine her mevsim ulaşım yapılmamılyektedir. Belkaya Köyü, Gölhisar-Denizli karayoluna 10Km.si asfalt, 6 Km.si stabilize yol ile bağlıdır.

Belkaya Köyü, Çamköy ve Küçükalan Köylerinde, Aksu Çayı'nın geçtiği yerlerde hububat, anason, tütün, pancar, sebze ve meyve yetiştirmektedir. Sulanmayan bölgelerde ise daha ziyade arpa, bugday üretilmektedir. Bölgede küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır.

3. ESKİ İNCELEMELER

İnceleme alanı, Batı Akdeniz Elmalı (Lycien) napında yer almaktadır. Yörede birçok araştırmacı tarafından değişik amaçlarla çalışmalar yapılmıştır. Fakat detay ve ayrıntılar yapılamamıştır. Bölgenin çözüm bekliyen problemleri hala çözülememiştir.

ALTINLI, E., 1944, Antalya-Isparta-Burdur bölgelerinde yaptığı çalışmalarda fasiyeslerin benzerlikleri açısından stratigrafik birliklerin ayrılımasındaki güçlükleri belirterek Jura yaşı kumtaşı, radyolarit, silisli şist, kuvarsit topluluğu ile karakterize edilen "Filişimsi Seri"nin üzerine Üst Kretase-Senomaniyen yaşı Rudist, Actionellalı kireçtaşlarının ve bunlarında diskordansla örten Eosenin varlığından söz eder.

FLUGEL, H., 1961, Isparta, Elmalı ve Acıpayam bölgelerindeki sedimanter litolojilerin yaşıları ve derinlik kayaçlarının birbirleriyle olan konumları hakkında çalışma yapmıştır. Flugel çalışma sahasında yaşı belirlenemeyen Dirmil şistleri, Şist-Hornstays formasyonu. Yaşıları belirlenen Triyas dolomitleri, Üst Kretase resif kalkerleri, Tersiyeri ise yaşı Eosen kalker fasiyesi, fliş fasiyesi olarak ayırtlamıştır. Derinlik kayağlarında peridotit, spilit ve andezit olarak belirlemiştir.

Flugel çalışma bölgesini tektonik iki ayrı yapı olarak ayırtmıştır. Bunlardan biri peridotit zuhurları ile nitelenen Tefenni Ünitesi, Eosen, Oligosen flişi ise Korkuteli Ünitesi olarak adlamıştır.

GRACIANSKY, P.C, 1968 Teke yarımadası kuzey batısında araştırmalarda bulunmuştur. Yazar çalıştığı alanda, üst üste gel-

miş üç ana birimin söz konusu olduğunu belirtir. Altta üstte doğru bu birimler şöyle özetlenebilir. a) Otokton: Üst Kretase-lütesiyen yaşlı kireçtaşları ile başlar. Bunların üzerine açısal diskordanslı olarak Akitaniyen yaşlı kireçtaşları ve üstte Burdigaliyen yaşlı fliş, olistostrom kapsar. b) Ara ekaylar kompleksi: Ofiyolit napi ile otokton istif arasında bulunur. c) Değişik litostratigrafi istiflanması sunan çökel kaya birimlerinden oluşur.

BRUNNVE DİĞERLERİ, 1973, Batı Toroslarda yaptıkları araştırmalarda, Senoniyen-Paleosen yaşlı Antalya napları, Lütesiyen-Priaboniyen bindirme yaşlı Hoyran-Beyşehir-Hadım napları, Orta Miyosen bindirme Yaşlı Lycien (Teke-Likya) napları olmak üzere 3 ana allokton yapısal birliğin Toros otokton kuşağıın üzerinde yer aldığıni ileri sürerler.

POISSON,A., 1977, Teke yarımadası kuzeybatı kesiminde ayrıntılı çalışmalarında bulunmuştur. Beydağlarının ayrıntılı stratigrafisini ortaya koymuştur. Beydağları doğusunda Antalya napları, batısında Lycien napları yer aldığıni, bunlardan Lycien napların kuzey Antalya naplarının güney kökenli olduğunu savunur. Lycien napların ofiyolitlerle birlikte aynı yaşıta olmasına karşın farklı ortam koşullarında oluşmuş, Mesozoyik yaşlı kayaçlar, Paleosen-Eosen yaşlı kırıntılı kayaçlar ve karbonatlar kapsadığını vurgular.

Ofiyolit napi üzerindeki Mesozoyik yaşlı birimleri; Gümüşlü birimi, tabanda Liyas yaşlı plaket kireçtaşı, bunun üzerine Dogger-Malm yaşlı neritik kireçtaşları ve bunlarında

üzerine bazik volkanitlerin, üst kesiminde ise Senonyen-Paleosen yaşılı pelejik kireçtaşlarının geldiğini söyler. Gülbalar birimi, Mesozoyik yaşılı pelajik, yarı pelajik karakterde çörtlü kireçtaşı, tabakalı çört, bres kaya türlerini içerir. DomuzDağ birimi, en üstte Mesozoyik yaşılı çogun neritik, yer yer pelajik kireçtaşlarını kapsayan Maestrih-tiyen diskordanslı birimi oluşturduğunu söyler.

ERKMAN, B. ve DİĞEERİ 1982, Batı Torosların dört büyük jeolojik üniteye ayırmışlardır. Bu üniteler doğudan batıya Antalya napları, Beydağları otoktonu, Elmalı (Lycien) naplar ve Menderes masifidir. Ayrıca bütün bunları örten neootokton birimlerin meydana geldiklerini söylemektedirler.

Elmalı (Lycien) napları ünitesinde yer alan serilerin ilksel çökelim alanları Triyasta başlayıp, Üst Kretaseye kadar devam eden bir grabenleşmeyi yansıtır. Elmalı (Lycien) napları birbirinden farklı özellikte yedi adet tektonik dilim ayrıtlamışlardır. 1. Kemer filisi, 2. Ahlat serisi, 3. Darıyeri serisi, 4. Haticeana serisi, 5. Sandak serisi, 6. Girdev melanji, 7. Kertmeç melanji.

Necrotoktonuda Çameli formasyonu, Pliocene-Kuvaterner olarak ayırtmışlardır.

4. GENEL JEOLOJİ

Akdeniz Üniversitesi
Rektörlüğü Kütüphanesi
Demirbaş No. 4941

4.1. STRATIGRAFI

4.1.1. GİRİŞ

İnceleme alanında otokton ve allokton birimler gözlenmektedir. En yaşlı birim Üst Kretase yaşı Duru Tepe kireçtaşıdır.

Bu birim ofiyolitle birlikte tektonik bir üniteyi oluşturmaktadır. Bu ünite yazar tarafından Belkaya karmaşığı olarak adlandırılmıştır. Belkaya karmaşığı içinde irili ufaklı bloklar şeklinde gözlenen Duru Tepe kireçtaşı geniş şekilde yüzeylenmektedir. Belkaya karmaşığının bölgeye yerlesim yaşı Paleosen ve Eosendir.

Duru tepe kireçtaşı ve ofiyolit (Belkaya karmaşığı) üzere uyumsuz olarak Neojen yaşı Çameli ve ÇamKöy formasyonları gelmektedir. Çameli formasyonu sıkı, gevşek konglomera, kumtaşı kilitası, killi kireçtaşı, marn ardalanmasından, ÇamKöy formasyonu ise gevşek, çogun ofiyolit orijinli konglomerallardan oluşmaktadır. Kuvaterner alüvyon ve yamaç birikimleriyle temsil olunur. (Şekil 3)

4.1.2. BELKAYA KARMAŞIĞI (Mzb)

İnceleme alanında temeli allokton birimler oluşturur. Bölgede daha önce çalışan araştırmacılar bu birimleri Lycien nap ünitesi, Girdev melanji ve Batı Toros'lar ofiyolit ünitesi gibi isimlerle adlandırmışlardır.

Belkaya karmaşığı, Durutepe kireçtaşı, ofiyolit ve haritalanamayacak kadar az radiyolaritten oluşmaktadır. (EK 5)

MESOZOYİK						SENOZOYİK						ÜST SİSTEMLER						
TERSİYER			KUVATERNER			Pleyistosen			Holosen			Sistem			Litoloji			
Belkaya karmasığı	Üst Miyosen-Pliyosen	Çameli		Çamköy			40 - 150			10	5	Kaimlik m.						
															Blok, çakıl, kum, silt, kıl. Kum, çakıl, az bloklu kıl, konsolidde kıl	AÇISAL DİSKORDANS		
															Çoğun ofiyolit orjinali iyi yuvarlanmış kum, çakıl depozitleri yer yer kıl ve siltin hakim olduğu seviyeler mercekler şeklinde dir.			
																AÇISAL DİSKORDANS		
															Konglomera, kumtaşı, killi kireçtaşı ve marn ardalanması.			
																AÇISAL DİSKORDANS		
															Duru Tepe kireçtaşı ve ofiyolit karmaşası. (Ofiyolit; coğun peridotit serpantin ve radiyolarittir.			

Şekil: 3

ÇALIŞMA ALANININ GENELLEŞTİRİLMİŞ SUTÜN KESİTİ

4.1.2.1. DURUTEPE KİREÇTAŞI (Krd)

İnceleme sahasının kuzey kısmında yer alan formasyon, Duru Tepe ve Belkaya Köyü civarında düzensiz bloklar şeklinde gözlenmektedir. (EK 1)

Tipik olarak Duru Tepe ve civarında gözlendiğinden, yazar tarafından Duru Tepe kireçtaşı adı verilmiştir. Topografyanın yüksek yerlerinde gözlenmektedir.

Durutepe kireçtaşının tabanı gözlenemez, Üst sınırı ise Üst Miyosen yaşı *Çameli* ve Pleystosen yaşı *Çamköy* formasyonları tarafından uyumsuz olarak örtülüdür. Bol kırık ve çatlaklı olan formasyonun çalışma sahası içindeki görünür kalınlığı 100-650 m. arasındadır.

Durutepe kireçtaşı, beyaz, gri renkli, kristalize yer yer breşik dokuda, bol kırıklı ve çatlaklı, düzensiz eklemlidir. Kırık düzlemleri boyunca kalsit dolguludur. Çatlak ve kırıklar boyunca sızan suların etkisiyle çözünme boşlukları ve küçük mağaralar meydana gelmiştir.

Duru Tepe kireçtaşı belirgin bir tabakalanma göstermez, yer yer ince-orta tabakalıdır. Tabakalanma aşırı tektonizme etkisiyle bozulmuştur.

Duru Tepe kireçtaşının yaşı, fosil kapsamına göre (Stomiosphaera Sphaerica, Pythonella Ovalis) Üst Kretase olarak belirlenmiştir. (ŞENEL, M. ve Diğerleri 1987 MTA ön rapor, yayımlanmadı.)

4.1.2.2. OFİYOLİT (of)

İnceleme sahasında geniş yüzeylenmesi olan ofiyolit, içersinde değişen boyutta kaya birimlerini bulunduran,

Belkaya karmaşığının genel görünüşü

Ofiyolit üzerindeki Duru Tepe kireçtaşı blogunun konumu ve
kireçtaşlarındaki çatlak ve çözünme boşlukları.

genelde yeşil rengin hakim olduğu bazik, ultrabazik kayaçlarının karışımından meydana gelmiştir.

Ofiyolitin tabanı gözlenmemektedir, Çam Köy formasyonu tarafından açısından açısal uyumsuzlukla örtülüür.

Ofiyolit siddetli tektonik hareketlerle melanj topluluğu haline dönüşmüştür. Ofiyolit çogun peridotit, serpantin az olarak da radiyolaritten oluşmuştur. Peridotit kırık, çatlak ve parçalı olarak yeryer serpentinleşmiştir. Serpantine ağısı doku gözlenmektedir.

Ofiyolit oluşumu, bölgeye gelişî hakkında degişik fikir ve düşünceler vardır. Bunlardan Poisson, A. (1977) kısmi okyonus kalıntısından oluşturularını, Senonian -Daniyen yaşlı ofiyolitik melanj ve olistostromlarla birlikte güneyden geldiğini söylemektedir.

İncelme sahasının yaklaşık 15 Km. güneydoğusundaki Türkmen Tepe ve civarında lokal olarak ofiyolit üzerine konglomera, kumtaşı, laminali kırmızı kireçtaşı yazar tarafından gözlenmiştir. Konglomeralarda Nummulit mevcut olduğundan ve laminali kireçtaşında kıvrımların varlığı ofiyolitin bölgeye geliş yaşının Fosen öncesi olduğunu göstermektedir.

4.1.3. ÇAMELİ FORMASYONU (Tç)

Bu formasyon inceleme sahasının kuzeybatısındaki Kumavşarı Köyü'nde güneyinde Sırtlar Dere ve civarında gözlenmektedir.

Formasyon en iyi Gölhisar-Çameli civarında gözlendiğinden bu ad verilmiştir. (ERKMAN-1982)

Çameli formasyonunun tabanında inceleme sahamızda Duru Tepe

Çameli formasyonun görünüşü

kireçtaşı vardır. Üstünde ise Çam Köy formasyonu diskordanslıdır.

Çameli formasyonu gözlemebildiği yerlerde tabanda, orta-kaba tane boyutlarında ofiyolit, kireçtaşı ve diyabaz orijinli çakıllar içeren orta kalın katmanlı konglomera, kil çimentolu kumtaşı, beyaz-çok killi kireçtaşı, marn ardalanması şeklinde- dir. Çalışma sahasında görünür kalınlığı 100m. civarındadır.

Çameli formasyonu tektonik hareketlere bağlı olarak, yer yer kıvrımlanmış ve kırılmıştır. Doğrultu genelde NE-SW dır, eğim ise 15-22 derece arasında değişmektedir.

Çameli formasyonu, ÇamKöy formasyonu tarafından örtüldüğünden ve de killi kireçtaşında bol gastropoda fosili olduğundan, bu birmin yaşı yazara göre muhtemelen Üst Miyosen-Pliyosen- dir.

Çameli formasyonu gerilme tektoniği ile oluşan genç graben alanlarındaki gölsel çökelleri karakterize eder.

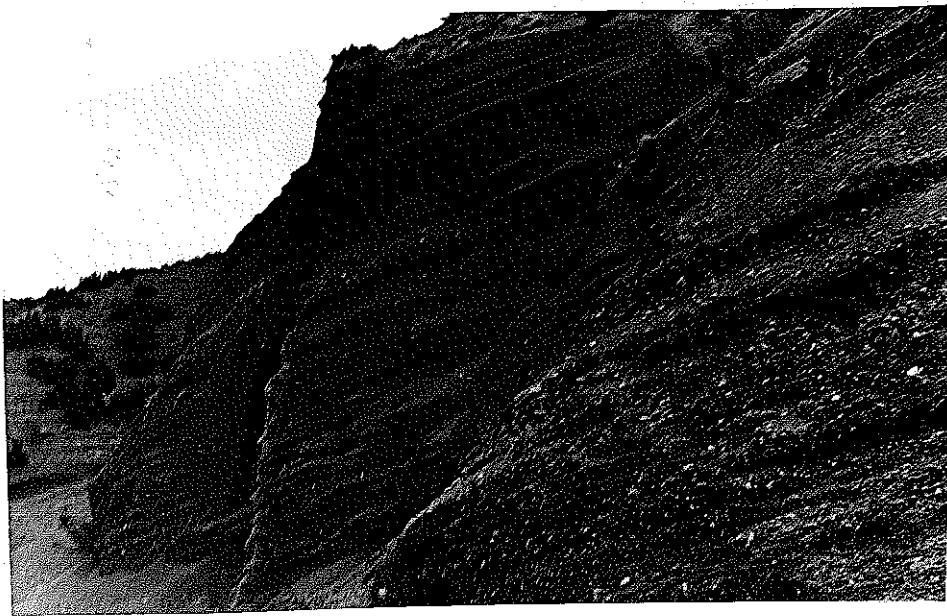
4.1.4. ÇAMKÖY FORMASYONU (Q_c)

Bu formasyon inceleme sahasında en iyi Çam Köy ve civarında gözlenmektedir. Yumuşak topografiyi ile kolayca tanınır.

Formasyon yazar tarafından, en iyi ve yaygın şekilde Çam Köy'de gözlemediğinden, Çam Köy formasyonu olarak adlandırılmıştır.

Çam Köy formasyonu tabanındaki Belkaya karmaşığı ve Çameli formasyonu üzerine uyumsuzdur.

Çamköy formasyonu gölsel ve karasal çökellerden oluşmuştur. %70-80'i ofiyolit orijinli iyi yuvarlanmış killi, siltli kum ve çakılardan oluşmuştur. Eğimler 3-5 derece olup yataya yakındır. Doğrultusu ise N-S dir. Çam Köy formasyonunun görünür kalınlığı 40-150 m. arasında değişmektedir.

Çam Köy formasyonundan bir görünüş

Çam Köy formasyonundaki kum, çakıl mercekleri

Yapılan çalışmalarda birime yaş verecek paleontolojik bulgulara rastlanmamıştır. İnceleme alanında yüzeylenen Üst Miyosen-Pliyosen yaşı Çameli formasyonu üzerine açısal uyumsuzlukla geldiginden yaşı yazar tarafından Pleystosen kabul edilmiştir.

4.1.5. YAMAÇ BİRİKİMİ-ALÜYON

ALÜYYON (Qal)

Aksu Çayı vadisi boyunca ve Kumavşarı Köyü civarında geniş yüzeylenmesi vardır. Çevredeki litolojik birimlerden oluşan alüyon Aksu Çayında çogun ofiyolit, kireçtaşı, orijinli kum çakıl ve bloklardan, düzliklerde ise çakılı, kumlu kil, siltten meydana gelmiştir. Alüyonun kalınlığı Aksu Çayında 3-10 m, düzliklerde ise 40 m. ye kadar derinlik sunmaktadır.

YAMAÇ BİRİKİMİ (Qyb)

İnceleme alanında pek gözlenmememtedir. Aksu Çayı boyunca ise eteklerde haritalanamayacak şekilde gözlenmektedir. Kil, silt, kum, çakıl ve bloklardan oluşmaktadır. Çevre kayaçlarından türmiştir.

4.2. YAPISAL JEOLOJİ

Bu bölümde inceleme alanında yer alan litolojilerin tabakalanma, diskordans, eklem ve faylar incelenecektir.

4.2.1. TABAKALANMA

Duru Tepé kireçtaşında belirli bir tabakalanma yoktur. Çalışma alanındaki, çöküntü havzasını dolduran konglomera, kumtaşı, killi kireçtaşı ve marnalar düzgün tabakalıdır. Genel olarak tabakanma kuzeybatı, eğimler güney doğuya doğrudur.

Konglomeralar orta kalın, kumtaşları ince, killi kireçtaşları ise ince, orta kalın katmanlıdır. Çameli formasyonu olarak adlandırılan bu birim Durutepe kireçtaşı ve ofiyolitleri örtmektedir. Çamköy formasyonu ile diskordan olarak üstlenmektedir.

Çamköy formasyonunda ise ince kum tabakaları ve kalın çakıl tabakaları gözlenmektedir. Doğrultu ve eğimleri Çameli formasyonundan az farklılık göstermektedir. Eğimler 3-5 derece olup yataya yakındır.

4.2.2. DİSKORDANS

Çalışma sahasındaki Durutepe kireçtaşlarının yerleşim yaşı Paleosen olmasına karşın gerçek yaşı Üst Kretasedir. Bu kireçtaşlarıyla, bölgeye geliş yaşı Daniyen olan ofiyolitleri, Üst Miyosen-Pliyosen yaşlı Çameli formasyonu ve Pliyo-Kuvaterner yaşlı Çamköy formasyonu tarafından açılı diskordans olarak üzerlenmiştir.

4.2.3. EKLEMLER

İnceleme alanındaki Tersiyer yaşlı birimlerin litolojisine bağlı olarak eklem sistemleri gelişmemiştir.

Sadece kireçtaşlarının sert ve dayanıklı olmasından ötürü eklem sistemleri gelişmiştir.

4.2.4. FAYLAR

İnceleme sahasında iki eğim atımlı fay gözlenmektedir.

Eğim atımlı faylar Duru Tepe kireçtaşında gözlenmektedir. Nazik fayı Kızılkaya tepenin kuzeybatısından ve Karacam gediginden geçip Çam Köy formasyonunda son bulur. Uzunluğu 3500 m. atımı 12m. civarındadır. Güney blok düşmüştür. Fayın

doğrultusu N45E, eğimi 27 SE dir.

Naille Fayı: Nazik Faya pareləl olaraq Duru Tepe'nin kuzeybatısından geçmektedir. Uzunluğu 2500m. olup N50E doğrultulu, 18° NW eğimlidir. Güney blok yükselmıştır.

4.3. BÖLGENİN JEOLOJİK EVRİMİ

Alpin orojenik kuşağında yer alan batı Toroslar kesimindeki çalışma alanının otokton konumlu kaya birimlerinin temelini Daniyen yaşlı ofiyolit teşkil etmektedir. Ofiyolit üzerinde ise Mesozoyik, Senozoyik yaşlı allokton kireçtaşı, konglomera ile bütün bunları açılı diskordan olarak üzerleyen Neootokton gölsel oluşuklar gözlenmektedir.

Bölge, Dogger başından itibaren grabenleşmeye başlamakta ve bu olay Üst Kretaseye kadar devam etmektedir. Çünkü bu zaman aralığında pelajik fasiyes ürünü kireçtaşı bulunmaktadır. (Erkman ve diğerleri, Fethiye-Köycegiz-Tefenni Elmalı-Kalkan arasında kalan alanın jeolojisi) Üst Kretase sonlarında bölge yükselmıştır. Paleosende ise gökelin havzası şeklini almıştır.

Paleosen-Eosen hem gökelme etkisinde, hemde yükselmeye başlamıştır. (Poisson, 1977). Bu olayı en güzel Tefenni ilçesinin 4 Km. kuzey batısındaki Türkmen Tepede gözlenen Paleosen-Eosen yaşlı ince tabakalı kireçtaşındaki kıvrımlardır. (OKUNUS 1985, Tefenni Göleti Planlama raporu) Bölgeye yerlesen en son ofiyolitik oluşuklar da bu zaman aralığında oluşmuşlardır. Neojen'e kadar olan zaman sürecinde bölgedeki tektonik etkinlik güneyden kuzeye doğru hareketini sürdürmüştür.

Neojen'de bölge gerilme tektoniği ile grabenleşmeye yani başka bir deyişle göl ortamı olmaya başlamıştır. Bölge bu günkü şeklini Kuvaternerde kazanmıştır.

5. DEPREMSELLİK

Baraj yeri ve göl alanı $37^{\circ}-39^{\circ}$ kuzey, $29^{\circ}-31^{\circ}$ doğu koordinatları arasında kalmaktadır. İmar ve İskan Bakanlığının hazırladığı "Türkiye Deprem Bölgeleri Haritasına göre" (Şekil 4) inceleme alanı ikinci derecede tehlikeli bölge içersinde yer almaktadır. Çalışma alanının Türkiye sismik zon haritası Şekil 5'de verilmiştir.

Geçmişten günümüze kadar bir çok deprem olmuştur. Bunların en şiddetlisi 11 Mayıs 1971 tarihli Burdur-Tefenni depremleridir.

Çalışma bölgesi ve civarındaki depremler 3 Km. uzaklıkta N-S yönelimli Gölhisar graben havzası ile 25 Km. uzaklıkta NE-SW uzanımlı Salda gölü faylarından etkilenmesi muhtemeldir.

Bu bölgeye ait deprem frekansı ($\log \Sigma N$) ile magnitüdü arasındaki doğrusal bağıntıya ait sismik parametreler (Markus Bath, 1978)

$$a' = (a + \log S - \log t) / \log e$$

$$b' = b / \log e$$

$$\delta' = \delta / \log e$$

$$a=6,23 \dots \dots \dots a'=0,11$$

$$b=0,98 \dots \dots \dots b'=2,26$$

$$\delta=0,12 \dots \dots \dots \delta'=0,28$$

$$S=0,84$$

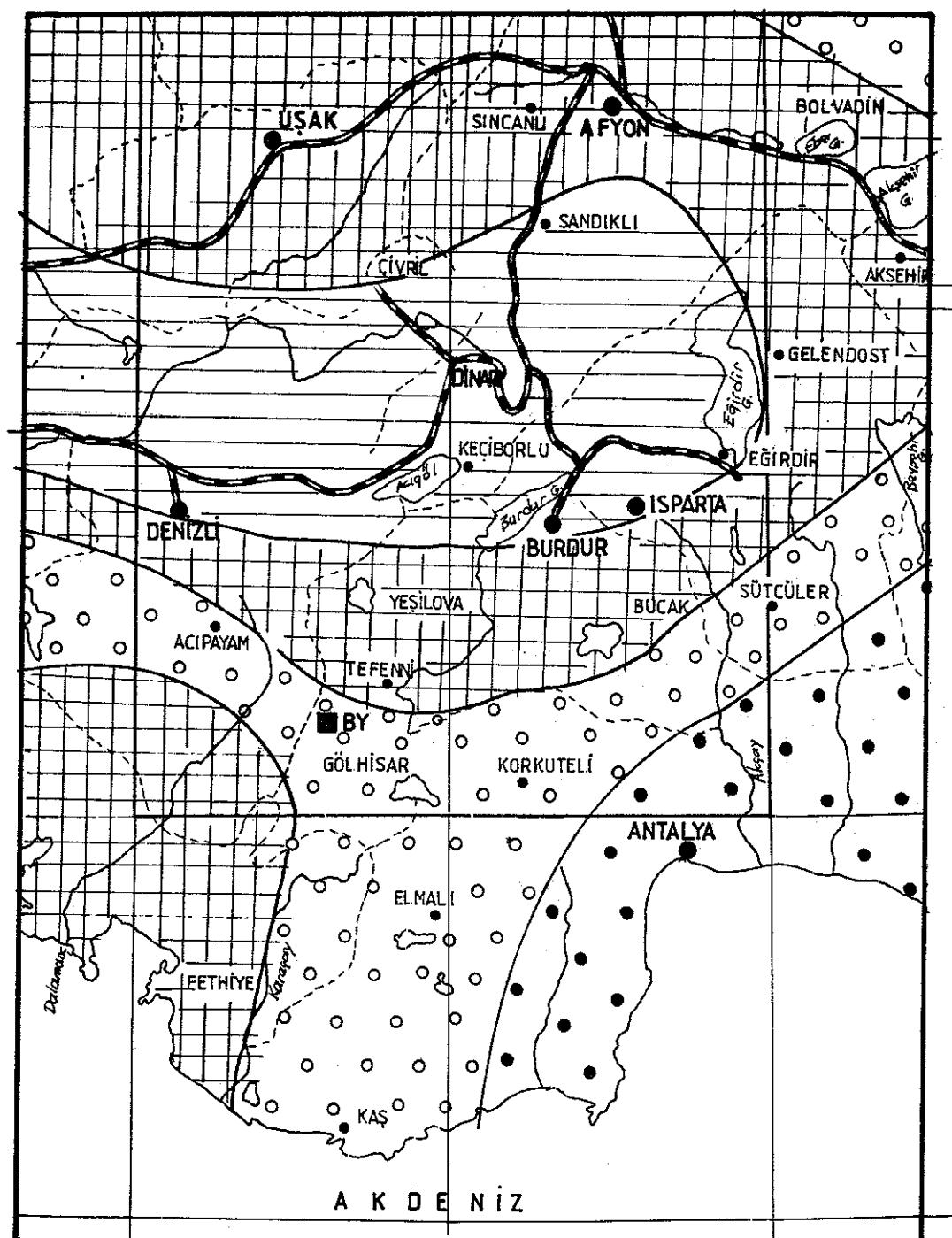
Projelendirmede kullanılacak sismik risk değeri:

$$R=1-e^{-z/T}$$

$$z=50 \text{ Yıl} \quad (\text{Yapının ekonomik ömrü})$$

$$T=1970-1913=57 \text{ yıl}$$

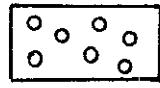
$$R=0,56$$

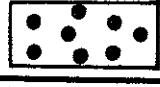
Birinci derecede deprem bölgesi

İkinci derecede deprem bölgesi

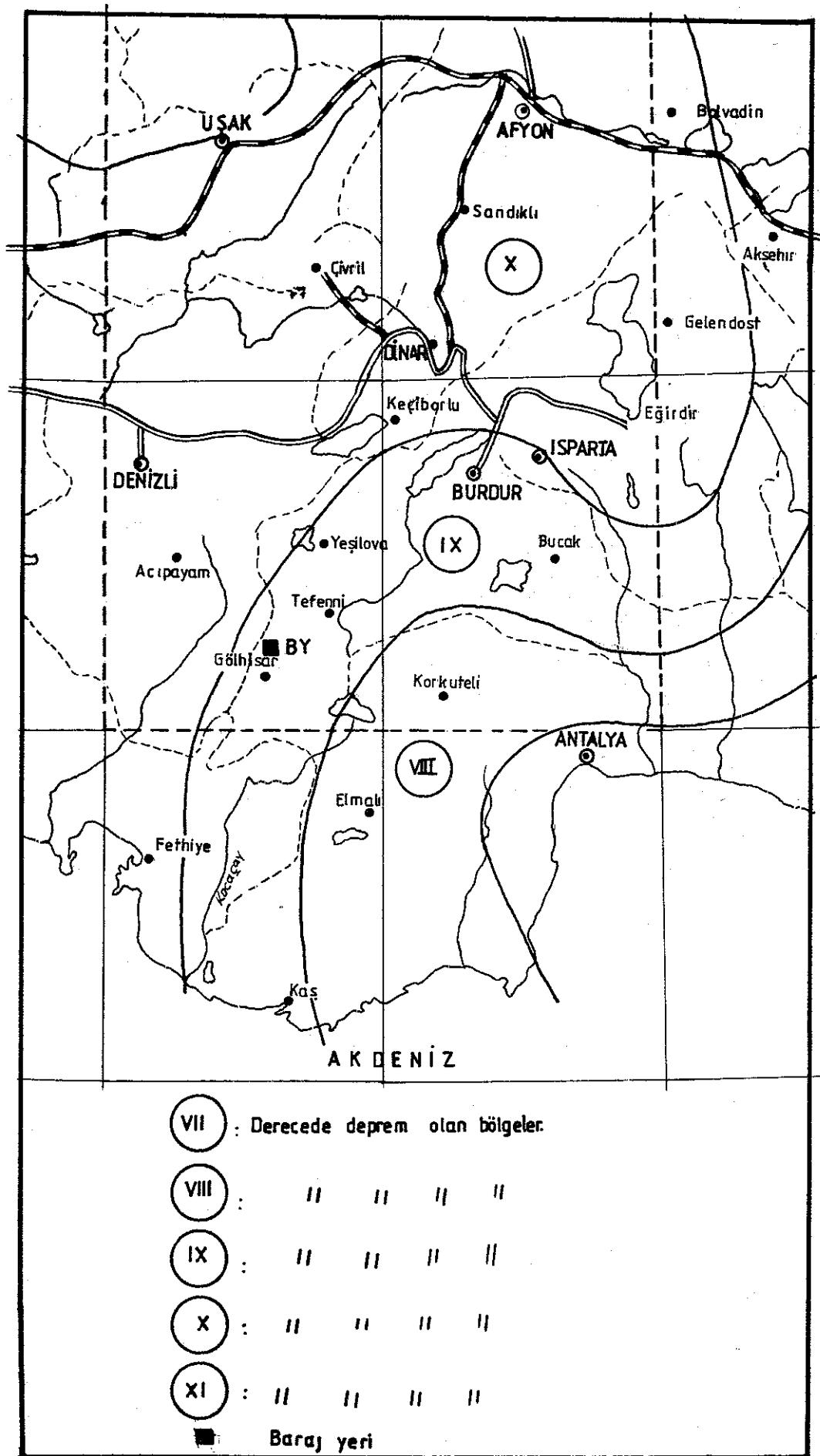

Üçüncü derecede deprem bölgesi

Dördüncü derecede deprem bölgesi

ŞEKİL: 4 TÜRKİYE DEPREM BÖLGELERİ HARİTASINDA PROJENİN YERİ.

ŞEKLİ: 5 TÜRKİYE SİSMİK ZON HARİTASINDA PROJENİN YERİ.

Yüzeysel dalga magnitüdü:

$$Ms = a + \ln(\tau / -\ln(1-R)) / b$$

Depremin oluşturacağı max. zemin ivmesi:

$$A = (1,03 \times h \times 10) / (r^2 + h^2)^{3/4}$$

(h= Deprem odak derinliği, r=Odagın, yapıya uzaklığı Km. olarak)

Yapının etkileneceği max. deprem şiddeti

$$I = 3 \log A + l, 5 = (\text{MKS})$$

Yatay ivme;

$$\log ah = 0,014 + 0,301 \cdot I$$

$r_1 = 3$ Km. uzaklıkdaki Gölhisar graben alanına göre
 $h_1 = 10$ Km. için

$$A_1 = 291,86 \text{ cm/sn}^2$$

$$I_1 = 8,90 = \underline{\text{IX}} \text{ MKS}$$

$$ah_1 = 491,51 \text{ cm/sn}^2$$

$h_2 = 33$ Km. odak derinliği için

$$A_{1.1} = 105,66 \text{ cm/sn}^2$$

$$I_{1.1} = 7,57 = \text{VIII MKS}$$

$$ah_{1.1} = 196,37 \text{ cm/sn}^2$$

25 Km. uzaklıkdaki Salda gölü fayı için

$h_1 = 10$ Km. odak derinliği

$$A_2 = 70,47 \text{ cm/sn}^2$$

$$I_2 = 7,05 \text{ VII (MKS)}$$

$$ah_2 = 136,22 \text{ cm/sn}^2$$

$h_2 = 33$ Km. odak derinliği

$$A_{2.1} = 75,65 \text{ cm/sn}^2$$

$$I_{2.1} = 7,14 = \text{VII (MKS)}$$

$$ah_{2.1} = 145,24 \text{ cm/sn}^2 \text{ dir.}$$

6. HİDROJEOLOJİ

Baraj yeri ve rezervuar alanında ofiyolit ve ofiyolit içersinde bulunan birkaç küçük kireçtaşı bloğu yüzeylenmesi vardır. Ofiyolit hakim litolojiyi oluşturmakla ~~bünyesinde~~ pek fazla su bulundurmaktadır.

Baraj membasının kuzey ve kuzey doğusundaki Manastır Tepe, Ali yürek T. ve Camuztokadı Tepelerindeki kireçtaşları blokları çatlaklı ve karstik olduklarından su taşımaktadır. Bu kireçtaşından boşalan sular Aksu Çayıını oluşturmaktadır. Manastır Tepedeki kireçtaşından gözlenen boşalım 48-290 lt/sn, Ali yürek T. deki boşalım 26-157 lt/sn, Camuztokadı Tepedeki boşalım ise 19-115 lt/sn arasında değişmektedir.

Sulamada kullanılacak suyun bileşimini ve kullanılabilme özelliklerini belirlemek amacıyla kimyasal analizler yapılmıştır. (Tablo 2) Bulunan değerler ABD tuzluluk laboratuvar diyagramında (Şekil 6) işaretlenmiştir. Bu sonuçlara göre suyun kalitesi C_2S_1 olduğu tesbit edilmiştir.

(C_2S_1 : Tuza çok duyarlı bitkiler dışında her türlü bitki için kullanılabilen sulama suyudur.)

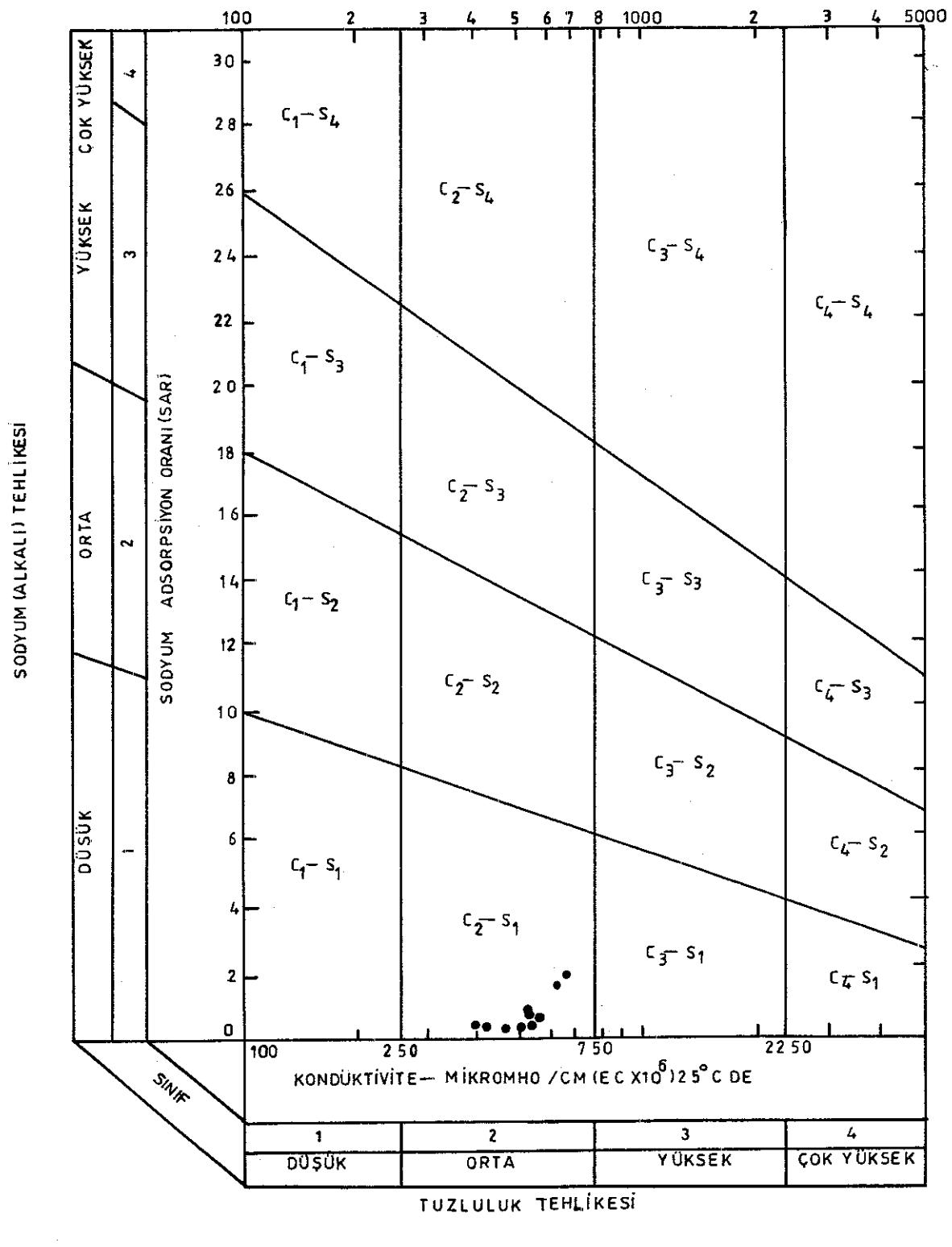
C_2 = Orta tuzlu sular (Elektriksel geçirgenlikleri 250-750 mikromhos/cm.)

Tablo: 2

AKSU ÇAYINDAN ALINAN SU NUMUNELERİNİN KİMYASAL ANALİZ SONUCLARI (Me/lit)

NUMUNENİN ALINDIĞI TARİH	SUYUN SUHUNETİ °C	PH	25°C'de ELEKTRİK GECİRGENLİK	KATYON DURUMU Me / lit			ANYON DURUMU Me / lit			Na %	SAO	SUYUN
				Na	K	Ca+Mg	CO ₃	Cl	SO ₄			
8. 4. 1982	0	8.7	6.85	0.20	0.01	7.20	1.20	5.90	0.20	0.11	2.69	0.10 C ₂ S ₁
7. 9. 1982	0.15	9.2	6.98	0.64	0.06	7.00	3.80	3.35	0.40	0.15	8.31	0.34 C ₂ S ₁
7. 7. 1983	0	8.4	6.60	0.35	0.05	6.70	0.80	5.40	0.32	0.58	4.92	0.19 C ₂ S ₁
9. 8. 1983	0	8.3	6.65	0.62	0.07	6.60	0.60	5.75	0.16	0.78	8.50	0.34 C ₂ S ₁
12. 10. 1983	0	8.6	7.40	0.47	0.06	7.30	1.20	6.00	0.40	0.23	6.00	0.24 C ₂ S ₁
6. 12. 1983	0	8.0	3.80	0.26	0.04	3.80	0.20	3.60	0.20	0.10	6.34	0.18 C ₂ S ₁
3. 1. 1984	0	8.7	6.90	0.20	0.02	7.50	1.40	5.90	0.24	0.18	2.59	0.10 C ₂ S ₁
11. 4. 1984	0	8.5	6.80	0.20	0.01	7.10	1.40	5.10	0.28	0.53	2.73	0.10 C ₂ S ₁

ABD TUZLULUK LABORATUARI DİYAGRAMI

Şekil: 6

7.NEHİR-YERALTI SUYU İLİŞKİLERİ

İnceleme alanında yeraltısı seviyesi jeolojik yapılanmaya bağımlı olarak yüksektir. DSİ 18 Bölge Müdürlüğü'nce açılan temel sondaj kuyularında yapılan yeraltı su seviyelerine göre her iki yamaçda dereyi beslemektedir. Sol sahilde hidrolik eğim $i=+0,39$, sağ sahilde $i=+0,32$ dir.

<u>Kuyu No</u>	<u>Zemin Kotu(m)</u>	<u>Su Kotu(m)</u>	<u>YASS(m)</u>
SK.1	1125,45	1106,72	18,73
SK.2	1079,63	1064,12	15,51
SK.3	1058,05	1057,96	0,09
SK.4	1095,87	1071,87	24,00
SK.5	1128,10	1107,53	20,57
SK.6	1062,38	1061,28	1,10
SK.7	1053,66	1050,48	3,48

Yukardaki çizelgedede görüldüğü gibi yeraltı su seviyesi sol yamaçdaki SK1 ve sağ yamaç SK.5 nolu kuyularda yeraltı su seviyesi max.su kotunun (1103.90m.) üstündedir.

Permeabilite korelasyonu (EK 4)de görüldüğü gibi, ofiyolit genelde az geçirimli, geçirimsiz niteliklidir. Ofiyolitlerin çatlakları boyunca yer yer yarı geçirimlilik gözlenmektedir, fakat bu olay pek önemli değildir. Yarı geçirimli olan yerler perde enjeksiyonu ile geçirimsiz hale getirilecektir.

8. MÜHENDİSLİK JEOLOJİSİ

8.1. GİRİŞ

Bu bölümde Belkaya Barajı için yapılan önceki çalışmalar barajın karakteristikleri, litolojik birimler üzerinde yapılan arazi, laboratuvar deneyleri, mühendislik yapılarının oturtulacağı zeminlerin seçimi ve malzeme durumları anlatılacaktır.

Belkaya Barajı ilk olarak 1962 yılında DSİ II Bölge Müdürlüğü'nce Batı Akdeniz Havzası istikşaf raporu şeklinde ele alınmıştır. Fakat detaylı bir araştırma yapılamamıştır. Tesbit edilen ilk eksen, şimdiki eksenin 700 m. mansabındadır.

Hızlı nüfus artışıyla beraber, sulu ziraate daha çok ihtiyaç duyulmasından dolayı tekrar DSİ XVIII Bölge Müdürlüğü'nce Gölhisar-Acipayam sulama projesi içine alınarak 1986 yılında ilk çalışmalara başlanmıştır. Çalışmalar Temmuz 1989 yılında sona ermiştir.

BARAJ GÖVDESİ ÖZELLİKLERİ

Tipi.....	Zonlu Toprak dolgu
Kret Kotu.....	1107.80 m.
Kret Uzunluğu.....	270.00 m.
Kret Genişliği.....	10.00 m.
Talveg Kotu.....	1058.00m.
Talveğden Yüksekliği.....	49,80 m.
Temelden Yüksekliği.....	56.30 m.
Dolgu Hacmi.....	$1,021 \times 10^6$ m ³

DERİVASYON TÜNELİ ÖZELLİKLERİ

Tipi.....	Dairesel(beton kaplama)
Çapı.....	3.00m.

Uzunluğu.....335m.

Eğimi.....0,039

DOLUSAVAK ÖZELLİKLERİ

Tipi.....Beton kaplamalı, karşıdan alışlı, kontrollsuz.

Genişliği.....15.00m.

Uzunluğu.....175.00m.

Max. Debisi.....143.00 m/sn.
3

Kret Kotu.....1103,90 m.

GÖL ALANI ÖZELLİKLERİ

Max. Su Kotu.....1106,74 m.

Max. İşletme Kotu.....1103.90 m.

Aktif Hacim.....45.64x10⁶ m³.

Max. Hacim.....58.00x10⁶ m³.

Ölü Hacim.....2.06x10⁶ m³.

Rezervuar Alanı.....3.300 Km².

DIĞER ÖZELLİKLERİ

Amacı.....Sulama

Drenaj Alanı.....113.5 Km².

Regüle edilen su.....19.19x10⁶ m³.

Regülasyon Oranı.....%54.5.

Yıllık Ortalama Su.....36.68x10⁶ m³.

8.2. BİRİMLERİN JEOTEKNİK ÖZELLİKLERİ

İnceleme alanındaki birimlerin jeoteknik özelliklerini saptamak amacıyla çeşitli deneyler yapılmıştır. Bunlar silindirik numuneler üzerinde, serbest basınç ve su emme deneyleri- dir.

Baraj yerinin sağ sahilden görünüşü

Baraj yeri ve göl alanında hakim litoloji ofiyolit olduğundan laboratuvar deneyleri bunlar üzerinde yapılmıştır.
SK:6(18-18.10m) TSK:1(23,5-23-65m)

Tabii birim hacim ağırlığı γ_n	$2,54 \text{t/m}^3$	$2,53 \text{t/m}^3$
Kuru birim hacim ağırlığı γ_k	$2,47 \text{t/m}^3$	$2,49 \text{t/m}^3$
Tabii su içeriği..... W_n	%2,8.....	%1,6
Özgül ağırlık..... γ_s	$2,65 \text{t/m}^3$	$2,63 \text{t/m}^3$
Doygunluk derecesi..... S.....	%85,8.....	%72,6
Ağırlıkça su emme..... S_a	%2,6.....	%2,0

TSK 1 nolu kuydan alınan numunede şışme yüzdesi (%0,0) sıfırdır.
Tek eksenli basınç dayanımı 132 Kgf/cm^2 .

Elastisite modülü $M_E = 67000 \text{ Kgf/cm}^2$.

Verilen elastisite modülü değeri tek eksenli basınç deneyi esnasında elde edilmiştir. Ofiyolitle şışme yoktur.

8.3. TEMEL ARAŞTIRMAIARI

Baraj yerinde 7, tünel güzergahında 2 ve dolu savakda 2 adet olmak toplam 11 adet sondaj kuyusu açılmıştır.(EK 3)

Temel sondaj kuyularında karotlar genellikle iyi, yer yer altere olmuş ofiyolit, peridotit ve radiyolaritten meydana gelmiştir.

Kuyularda her iki metrede çift lastik basınçlı su deneyleri yapılmıştır.

$$\text{Yeraltısu üstündeki 1.bölge } K = \frac{1,66 \cdot 10^{-3} \cdot V}{C_{s.r.H}}$$

$$\text{Yer altı suyu etkisi altındaki 2.bölge (geçiş zonu) } K = \frac{3,38 \cdot 10^{-3} \cdot V}{C_{s.r.(Tu+H-A)}}$$

$$\text{Yeraltısu altındaki 3.bölge } K = \frac{1,66 \cdot 10^{-3} \cdot V}{C_{s.r.(U+h_2-L)}}$$

V= Manometreden giden su (lt/dak.)

Cu= Su ile doymamış tabakanın iletkenlik katsayısı.

$$\bar{C}_{\mu} = \frac{2\pi A (2A \cdot H - A^2)}{r \cdot H ((Sih^{-1} \frac{A}{r}) - \frac{A}{H})}$$

r= Deneyde kullanılan tijin iç yarı çapı

Tu= U-D+H

D= Zeminden, kuyu tabanına olan uzaklık

U= Su ile doymamış tabakanın kalınlığı

H= Efektif su basıncı

A= Deney yapılan tijin uzunluğu (2m.)

Cs= Doymuş ortamın iletkenlik katsayısı.

$$Cs = \frac{\frac{2\pi A}{re \cdot ln \frac{r}{re}}}{\frac{Delik \ kismin \ alan \ (m)^2}{Perfore \ edilmiş \ borunun \ dış \ alanı}}$$

L= Borulardaki yük kaybı

h₂= Manometredeki basınç

Baraj yerinde yapılan sondaj verilerine göre radiyolarit parçalı, kırıklı yer yer killeşmiştir. Peridotit ise az çatlaklı ve altere olmuştur. Ofiyolit ise yoğun altere vaziyette olup killermeler gözlenmektedir. Radiyolarit az geçirimsiz, peridotit ve ofiyolit ise az geçirimsiz ($k=10^{-5}$ cm/sn), geçirimsiz ($k=10^{-6}$ cm/sn) olukları belirlenmiştir. Kırık ve çatlaklı olupta killeşme gözlenmeyen litolojiler az geçirimsiz, killermenin olduğu zeminler ise geçirimsiz niteliklidir. (EK 4.)

Bütün kuyularda çift lastikli deney takımları kullanılarak basınçlı su deneyleri yapılmıştır.

Barajın sol sahilinde açılmış olan 50 m. derinliğindeki

SK:1 nolu kuyuda; 0-13m.de altere serpantin kesilmiş olup 6 Atm.deki kaçaklar (cm/sn) $k=5,21 \cdot 10^{-5}$ dir. RQD=0 dir. 13-18m. peridotit kesilmiştir. 6 Atm.de $K=5,92 \cdot 10^{-5} \text{ cm/sn}$. kaçak olup RQD fenadır. 18-32, 42-46 m.lerde altere serpantin kesilmiştir. 6 Atm.deki su kaçakları ise $k=4,16 \cdot 10^{-5}$, $k=0,00 \text{ cm/sn}$.dir. RQD yapılamamıştır. 32-42, 46-50 m.de peridotit kesilmiştir. Su kaçağı ($k=0,00 \text{ cm/sn}$) yoktur. RQD=%75 iyidir.

Baraj yerinin sol tarafında, yamaçta açılan SK:2 nolu kuyuda 1.5m. yamaç molozu, 1,5-4,5 m.ler arasında altere serpantin, 4,5-30m. arasında altere yer yer killeşmiş radiyolarit, 30-60 m. arasında altere serpantin kesilmiştir. Kuyunun tamamında ortalama permeabilite $3,42 \cdot 10^{-5} \text{ cm/sn}$.az geçirimlidir.

Dere yatağında (talwegde) açılan SK:3 nolu sondaj kuyusunda 2m. alüvyon kesilmiştir. 2-6 m.de parçalı, kırıklı peridotit kesilmiş olup RQD=%40 dir. 6-15 m. arasında altere radiyolarit, 15-38 m.de altere serpantin, 38-56 m.de altere, yer yer killeşmiş, serpantin, bantlı radiyolarit, 56-70 m.de ise serpantin kesilmiştir.

2-10 m.de yapılan basınçlı su deneylerine göre 6 Atm.de $k=2,14 \cdot 10^{-5} \text{ cm/sn}$.az geçirimli, 10-20 m. arasında 6 Atm.de $k=3,06 \cdot 10^{-4} \text{ cm/sn}$. yarı geçirimli, 20-70 m.lerde $k=3,58 \cdot 10^{-5} \text{ cm/sn}$ az geçirimlidir.

Çekirdek hendeği kazısında alüvyonun tamamı kaldırılacaktır. Baraj yerinin sağ tarafında açılmış olan SK: 4 nolu kuyu 60 m. derinligindedir. 0-7,18-52 m.ler arasında altere serpantin 7-18, 52-60 mler arasında ise altere peridotit kesilmiştir.

RQD=0 dır. Kuyuda yapılan basınçlı su deneylerine göre 6 Atm. basınç altında 16-18m. de manometre 0 Atm. den fazla yükselmemiştir. 10-12, 30-36, 48-60 m.ler arasında $k=5,43 \cdot 10^{-6}$ cm/sn, diğer metreler ise $k=0-00$ cm/sn geçirimsiz niteliklidir.

Baraj yerinin sağ tarafında açılan SK:5 nolu kuyunun derinliği 50 m.dir. 0-4 m. altere serpentin 4-10 m. arasında çok parçalı altere peridotit, 10-12m.de altere serpentin, 12-14,5 m.de altere peridotit, 14,5-24, 26,5-35, 38-50 m.ler arasında altere serpentin, 24-26,5, 35-38m.lerde ise altere peridotit kesilmişdir. RQD=0.dır.

Kuyuda sadece 16-18 m.ler arasında 6 Atm. basınç altında $k=1,55 \cdot 10^{-3}$ cm/sn. geçirimli, diğer metreler ise geçirimsiz nitelikte olağın saptanmıştır.

SK:6 ve 7 nolu kuyular baraj talveginde açılmıştır. SK: 6 memba taraiında, SK:7 nolu kuyu ise mansap tarafında, barajın gövdesinin oturacağı zeminin litolojik özelliği ve geçirimliliğini saptamak amacıyla açılmıştır.

SK:6 nolu kuyu derinliği 30 m.dir. 0-2 m. alüvyon kesilmiştir. Alüvyonun niceliği killi, siltli, kumlu çakıl ve bloktur. Kum ve çakılların orijinleri çogun %70-80 ofiyolittir. Kuyuda 2-3, 4,5-10, 11-14, 15,5-30 m.ler arasında altere serpentin kesilmiştir. Serpentinlerde yer yer killeşmeler gözlenmiştir. 3-4,5, 10-11, 14-15,5 m.lerde parçalı, kırıkçı peridotit kesilmiştir.

Kuyuda yapılan basınçlı su deneylerine göre 6 Atm. lik basınç altında , 12-14, 16-18, 22-24, 28-30m.ler $k=1,95 \cdot 10^{-5}$ cm/sn, az geçirimli, 6-12, 14-16 m.ler arası $k=4,93 \cdot 10^{-6}$ cm/sn, geçirimsiz 2-6 m. de ise $k=1,66 \cdot 10^{-4}$ cm/sn. yarı geçirimli, diğer metre-

ler $k=0.00$ cm/sn geçirimsiz nitelikte olduğu gözlenmiştir.

SK: 7 numaralı kuyu, barajın mansap tarafında alüvyonda açılmıştır. Kuyu derinliği 30 m.dir. 0-1,65mde alüvyon, 1,65-9,70m. parçalı, kırıkçı peridotit kesilmiştir. Kırık ve çatlaklar yatay ve düşey konumlu olup yer yer kalsit dolguludur. 9,70-25m. yer yer serpentin bantlı altere radiyolarit, 25-27m.de peridotit ve 27-30m. de altere radiyolarit kesilmiştir.

Kuyuda yapılan serbest permeabilite deneye göre 2-8m. ler $k=4,23 \cdot 10^{-3}$ cm/sn. geçirimli, basınçlı su deneylerine göre de; 8-10, 12-18m.ler $k=2,47 \cdot 10^{-4}$ cm/sn. yarı geçirimli, 10-12 18-30 m.ler ise $k=3,96 \cdot 10^{-5}$ cm/sn. az geçirimli niteliklidir.

Çekirdek hendeki kazısı sırasında alüvyonun tamamı ile geçirimli olan parçalı, kırık ve çatlaklı litolojiler kaldırılarak gövde sağlam, geçirimsiz zemine oturtulmalıdır.

Permeabilite korelasyonunda görüldüğü gibi geçirimli olan bölgeler (Ek4), perde enjeksiyonunun üstünde kalmaktadır. Aksda olabilecek geçirimlilik enjeksiyonla giderilmeliidir.

Geçirimli litolojilerde deneme enjeksiyonu yapılarak katımadde alışına göre enjeksiyon maliyetinin çıkarılması uygundur.

8.3.1 DOLUSAVAK

Dolusavak yeri zeminin topografik ve jeolojik şartlara bağlı olarak sol sahilde seçilmiştir. Dolusavak kret kotu 1103.90m. olup, %54,5 regülasyondaki toplam hacme tekabül etmektedir.

Dolusavak güzergahında serpentin, peridotit ve radiolarit yüzeylenmesi vardır. Bu litolojilerin konumlarını ve fiziksel özelliklerini belirlemek amacıyla dolusavak ekseninde

2 adet sondaj yapılmıştır.

DSK:1 nolu kuyu dolusavak güzergahında açılmıştır.

Kuyu derinliği 25m. olup 0-2 m.de altere serpentin, 2-9,5m.de parçalı peridotit, 9,5-25,0 m.de ise yer yer altere olmuş, parçalı kırıntılı radiyolarit kesilmiştir. Kaya niteliği olarak RQD=30dur. Yapılan basınçlı su deneylerine göre 2-4, 14-16 18-20, 22-25m.lerde kuyu agzından su gelmiştir. Bunun sebebi deney esnasında kullanılan, tecrübe takımının lastiği zemine iyi tutturulamamasından dolayı üst lastik kısmının yıkanmasıdır. 4-14, 16-18, 20-22m.de yapılan tecrübelere göre $k=2,77 \cdot 10^{-3}$ cm/sn. geçirimli niteliklidir.

Dolusavakın bitim noktasında yapılacak olan enerji kırıcı havuzun yapılacak yerde açılan DSK.2 nolu kuyunun derinliği 26mdir.

Kuyuda 0-3m. alüvyon kesilmiştir. Alüvyonda yapılan standart penetrasyon deneyine göre $N = (13+15)=28$ olup, $N=22$ dir. Alüvyonun görelî yoğunluğu ortadır.

$$\text{Peck'e göre zemin taşıma gücü } Q_a = \frac{22-3}{10} = 1,9 \text{ Kg./cm.}^2 \text{ dir.}$$

Kuyunun diğer metrelerinde; 3,0-5,5 m.de parçalı, kırıkçı peridotit, 5,5-26m.ler arasında parçalı, yer yerkilleşmelerin gözlemediği radiyolarit kesilmiştir. Kuyuda 2-6 m.ler arasında serbest permeabilite yapılmış olup, $k=2,27 \cdot 10^{-3}$ cm/sn. geçirimli diğer metrelerde basınçlı su deneyi yapılmıştır. Permeabilite 6 Atm.lik basınç altında $k=4.99 \cdot 10^{-5}$ cm/sn az. geçirimlidir.

Dolusavak boşaltım kanalı 175.00 m. uzunluktadır.

Yumuşak kayada inşa edilecektir. Dolusavak kazı şevleri 1/1 olacaktır. Deşarj ve 1046.00 m. kotundaki enerji kırıcı havuzunda 3m.lik ankray gereklidir.

Yaklaşım kanalının, dolusavak eşigidinden membaya doğru 10 m. lik kısmını betonla kaplanmalıdır.

8.3.2. DERİVASYON TÜNELİ

Tünel güzergahı için jeolojik ve topografik şartlara bağlı olarak sağ sahil uygun bulunmuştur. Tünel güzergahında tüneli kesecek şekilde TSK. 1-2 nolu kuyular açılmıştır. TSK. 1 nolu kuyuda 0-12,5, 15-35 m. lerde altere serpentin, 12,5-15 m.de parçalı, çatlaklı peridotit kesilmiştir. TSK. 2 nolu kuyuda ise 0-6 m.de serpentin katkılı peridotit, 6-37m.de serpentin (yer yer altere), 37-40 m.de altere radiyolarit kesilmiş tir.

TSK. 1 nolu kuyunun 23,5-23,65 m.sinden alınan karot üzerinden yapılan deneyden, serpantine sisme olmadığı saptanmıştır. (DSİ Araştırma ve Geliştirme Dairesi Ankara). Deney sonuçları 8.2 Birimlerin jeoteknik özellikleri bölümünde anlatılmıştır.

TSK. 2 nolu kuyunun 30,0-30,2 m.sinden alınan karot üzerinden yapılan deney sonuçları aşağıdadır.

Tabiī birim hacim ağırlığı	$\gamma_n \dots\dots\dots 2,54 \text{ t/m}^3$
Kuru birim hacim ağırlığı	$\gamma_k \dots\dots\dots 2,48 \text{ t/m}^3$
Tabiī su içeriği	$W_n \dots\dots\dots \%2,0$
Özgül ağırlık	$\gamma_s \dots\dots\dots 2,65 \text{T/m}^3$
Doygunluk derecesi	$S \dots\dots\dots \%100$
Ağırlıkca su emme	$S_a \dots\dots\dots \%2,2$
Sisme yüzdesi	%0 (sisme yok)
Tek eksenli basınç dayanımı	134 Kgf/cm. ²
Elastisite modülü ME	$= 65500 \text{ Kgf/cm}^2$

Derivasyon tüneli zayıf zemin şartlarında açılacağından öngerilme hareketleri için dairesel kesitte olmalıdır.

Dairesel kesitli tünel 1076,0m. kotunda başlayıp, 0,039 eğimle 1068,0 m.kotundan çıkacaktır. Tünel güzergahında açılan sondaj verilerine göre 3m. çaplı tünel, yumşak kayada ve altere serpentinlerde, yeraltı suyu seviyesi altında açılacaktır. Tünele gelebilecek su miktarı $Q = \pi \cdot r \cdot L$. Kort formülüne göre $Q = 6 \text{ m}^3 / \text{gündür}$.

Tünel açma ve destekleme işleri için birkaç kaya sınıflandırması vardır. Bunlardan en yaygın olanları, RMR sınıflama sistemi (CSIR - İlimi ve Endüstriyel Araştırma kurulu, Bieniawsky-1973 Güney Afrika) ile Q(Norveç Jeoteknik Enstitüsü, Barton, Lien ve Lunde, 1974) sınıflama sistemidir.

RMR SİSTEMİ İLE SINİFLAMA (BIENIAWSKİ, 1976)

Derecelendirme

1-Kayanın tek eksenli basınç mukavemeti

Cok düşük mukavemetli $100-200 \text{ Kg/cm}^2$ 2

2- RQD kaya kalitesi tanımlaması

$\text{RQD}=50$ 13

3- Eklemlerin ara mesafesi

Yakın eklemler 10

4- Eklemlerin durumu

Az pürüzlü yüzeyler, sert eklem yüzü, açıklık $< 1 \text{ mm}$, 20

5- Yeraltı suyu durumu

Orta derecede, basınç altında su Debit $(\text{lt/dk}) (25-125)$ 4

6- Eklem, doğrultu ve eğimi

Dogrultuya bakmaksızın, eğim (0-20) 10

Toplam RMR değeri 39 olup, kaya sınıfı zayıftır.

(Tel kafesli duvarlarda ve kemerde 1-1,5m. aralıklı, 4-5m. uzunluklu sistematik bulonlar. Aynaya 10m.ye kadar gerekli.

Tavan kemerinde 10-15cm. ve yan duvarlarda 10 cm. Kazı ilerledikçe iksa yerleştirilmelidir. Gereken yerde 1,5m. aralıklı yer yer hafif traversler.)

Q SİSTEMİ İLE SINİFLAMA (BARTON, 1974)

$$Q = \frac{RQD}{Jn} \times \frac{Jr}{Ja} \times \frac{Jw}{SRF}$$

RQD= Kaya kalitesi tanımlaması.

Jn= Eklem takımı sayısı

Jr= Eklem pürüz'lülük değeri.

Ja= Eklem ayrışma değeri.

Jw= Eklem suyu azaltma faktörü.

SRF= Gerilim azaltma faktörü

$$\text{Karotlarda: } RQD = 100 \times \frac{\sum H_{LO}}{L}$$

RQD= 50

Jn= 15 (Dört veya daha fazla eklem takımı)

Jr= 4 (Süreksiz eklemeler.)

Ja= 2 (Hafifce altere olmuş eklem yüzeyleri.)

Jw= 1 (Az su gelişli)

SRF=10 (Herhangi bir derinlikte parçalanmış kaya birden fazla zayıflık zonu.)

$$\text{Kaya kütlesi niteliği } Q = \frac{RQD}{Jn} \times \frac{Jr}{Ja} \times \frac{Jw}{SRF} = \frac{50}{15} \times \frac{4}{2} \times \frac{1}{10}$$

Q= 0,67 olup zayıf kayadır.

$$\text{Tavan destek basıncı; } Pt = \frac{2 \times Jn \times Q^{1/2} \times (-\frac{1}{3})}{3 \times Jr} = 0,73 \text{ Kg/cm}^2$$

Duvar destek basıncı: $P_d = 0,5 \cdot pt = 0,365 \text{ Kg/cm}^2$.
Eş boyut sınır değeri: $De = 2xQ^{0,4} = 1,70$

Q ve De ye bağlı olarak destek kategorisi 26 olup önerilen destekleme lm. aralıklı sistematik bulanlama, 2,5-5 cm. püskürtme betonudur.

$$\text{Kazı destek oranı: ESR} = \frac{\text{Kazı eni}(B)}{\text{De}} = \frac{4}{1,70} = 2,35$$

Bulan boyu:

$$L_{\text{tavan}}: 2+0,15 - \frac{B}{ESR} = 2+0,15 - \frac{4}{2,35} = 2,26 \text{ m.}$$

$$L_{\text{duvar}}: 2+0,15 - \frac{H}{ESR} = 2+0,15 - \frac{4}{2,35} = 2,26 \text{ m.}$$

(B= Tünel açıklığı, H=Tünel yüksekliği)

Tünel dairesel olduğu için bulan boyları eşit olup, bulanlama beton kaplamadan önce yapılmalıdır.

355m.uzunluğunda ve 3m. çapındaki tünelde 1840m. kontak ve konsolidasyon enjeksiyonu yapılacaktır. Kontak ve konsolidasyon enjeksiyonları 3m. aralıklı kesitlerle her kesitte 4 adet ardışık ve şasırtmalı olarak yapılmalıdır.

Kontak enjeksiyonu, tünelde boydan boyaya yapılacaktır.

Enjeksiyon delik uzunluğu $L = tb + 0,15 = 0,65 \text{ m. dir.}$

Toplam delik uzunluğu 520 m.dir.

Konsolidasyon enjeksiyonu, tünelin basınçlı çalışan kısımlarında yapılacaktır. Delik uzunluğu $L = Diç + 2 = 6 \text{ m. derinliğindedir.}$
Toplam delik uzunluğu 1320 m.dir.

8.4. GÖL SAHASININ SU TUTMA ÖZELLİĞİ

Baraj yerinde gözlenen altere serpantin ve peridotitin üst kısımları bol eklem ve çatlaklı olduklarından yer yer yarı geçirimli, az geçirimlidir. Baraj yerinde yapılacak olan kapak ve perde enjeksiyonu ile bu durum tamamen ortadan

kalkacaktır. Perde enjeksiyonun derinliği $d = \frac{1}{3}h+c$ (ampirik) formülüünden bulunmuştur.

h: Deliğin bulunduğu noktadan itibaren barajın yüksekliği.

c: Kaya özelliklerine bağlı bir katsayı olup, $J_n=15$ dir.
Enjeksiyon sınırı kesiti EK 4'de verilmiştir.

Göl alanında ofiyolit, radiyolarit ve irili, ufaklı kireçtaşı bloklarının yüzeylenmesi vardır. Kireçtaşı ve radiyolarit geçirimli olmalarına rağmen, ofiyolit tarafından çevrelenerek kapalı sistem halindedirler. Göl alanında herhangi bir geçirimlilik sorunu yoktur.

8.5. DURAYLILIK

Aks ve rezervuarda yüzeyleyen birimlerde tektonizmaya bağlı olarak değişikyonlerde bir çok eklem sistemleri gelişmiştir.

Fakat bu sistemler zamanla özelliklerini kaybederek hemen hemen sağlam kaya vasfını kazanmışlardır. Göl alanı ve rezervuarada herhangi bir sorun beklenmemelidir.

8.6. BARAJ GÖVDESİ

Gövde, temel malzeme karakteristikleri ve taşıma mesafeleri gözönüne alınarak zonlu toprak dolgu olarak yapılacaktır.

Gövde altı sıyrıma kazısı ortalama 1-3m. arasında yapılacaktır.

Baraj gövdesi talvegde az geçirimli ile geçirimsiz nitelikteki ofiyolit zemine oturtulacaktır. Geçirimsizlik kıl çekirdeğin ofiyolite bağlanması ve perde enjeksiyonu ile sağlanacaktır. (EK 4)

Cut-off kazısı: Sağ sahil 0+000-0+100 Km. 2m.

Talveg 0+100-0+125 Km. 4-6 m.

Sol sahil 0+125-0+270 Km. 2m.dir.

(Cut-off kazısı derinliği temel sondaj kuyularının değerlendirilmelerine göre verilmiştir.)

Cut-off hendeği genişliği talvegde 10m. olup, yamaçlara doğru tedricen azaltılarak baraj kret başlangıcı ve bitiminde 4m.ye düşürülecektir.

Geçirimsiz çekirdek ile geçirimli dolgu arasında geçiş zonu olarak 2.00 m. kalınlığında düşey filitreler konmalıdır. Ayrıca memba ve mansap tarafında 1.00m. kalınlıkta topuk filitresi konmalıdır. Malzeme özellikleri göz önünde bulundurularak memba şevi 3,5/l, mansap şevi ise 3/l olmalıdır.

Memba batardosununkret genişliği 6.00m., yüksekliği 12.0m., mansap batardosunun kret genişliği 6.00 m. ve yüksekliğinde 5m. olması yeterlidir.

9- MALZEME OLANAKLARI

Baraj tipi seçimi, jeoloji ve topografyanın yanında, yöredeki malzeme durumuyla ilgilidir. Ekonomik şartlar göz önünde bulundurularak vede inşaat sahasına en yakın ve uygun malzeme ocakları belirlenmiştir.

Baraj ekseninin uzun olması (270m.) ve bölgede olusabilecek tektonik kökenli depremler nedeniyle zonlu toprak dolgu tipinin seçimi uygundur.

Zon	Dolgu hacmi (m^3)	Ocak rezervi (m^3)
1	349 177	450 000
3	601 550	1350 000
F	47 955	1350 000
R-K	22 568	Yeterli

9.1. GEÇİRİMSİZ 1.NOLU ZON MALZEME OCAĞI

Baraj inşatına yakın sahalar 1 nolu zon için etüd edilmiştir. Bu sahaların malzemeleri MH(Siltli kil) nitelikli ve γ_{kmax} .ları istenen limitlerin altında olduğundan dolgu için uygun değildir.

En uygun malzeme sahası için, baraja 11000m. uzaklıkdaki (2500 m. yeni yol yapımı gereklili) Kumavşarı Köyü'nün Kazilyer mevkii seçilmiştir. A Malzeme ocağı.

Malzeme sahası şahısların mülkiyetinde olup, sahada 60 adet kuyu açılmıştır. 21 adet numune alınarak (DSİ 18.Bölge Md.lüğü laboratuvarında) gerekli deneyler yapılmıştır.

Laboratuvar verilerine göre gereçler çoğunlukla CH(Plastik kil) niteliklidir. γ_{kmax} . dağılımı 1,53-1,68 arasındadır. İstenen limitler içindedir. Atterberg limitleri; LI:(40-52), PI:(19-33), 200 nolu elekten geçen yüde ise %84dür.

Malzeme ocağının görünür rezervi $540000 m^3$ olup, 0,20 m.

sıyırma kazısı yapıldıktan sonra, alınabilecek net malzeme miktarı 450000 m^3 .tür. Malzeme sahasının genel yapısı aynı olup gerektiğinde genişletilebilir.

9.2. GEÇİRİMLİ 3 NOLU ZON VE FİLTRE MALZEME OCAĞI

Gövde dolgusunun 3 nolu zonu ile filtre olarak kullanılacak malzeme (B) sahasından temin edilecektir.

Yeri, baraj yerinin güney batısındaki Aksu Çayı ve Dede Tepe civarındaki Çamköy formasyonunun kum, çakıl depozitleridir. Baraj yerine ortalama 4000m uzaklıkta olup, hazine iyeliğindedir. Yolu mevcuttur.

Aksu Çayında 2-2,5 m. derinlikte 15 adet kuyu açılmıştır.

Kuyularda yeraltısuyu mevcuttur. Bu sahadan 9 adet numune alınmıştır. Dede Tepe kum, çakıl depozitlerinde ise 3,5-4m. derinlikte 22 adet kuyu açılarak, ayrıca 5 adette sıyırma yapmak suretiyle 13 adet numune alınmıştır.

Alınan numuneler üzerinde yapılan, gerekli laboratuvar deney sonuçları aşağıdaki gibidir. Malzemeler genelde GP-SP (Kötü dereceli çakıl-kum karışımı), SP-GP (Kötü dereceli kum-çakıl karışımı)dır. Kumun Özgül ağırlığı 2,61, çakılın 2,64 gr/cm^3 tür. (İstenen limit min.2.60dır.) 200 nolu elekten geçen malzeme(kil-silt) %2.08(Max 3-5), Kil topakları, kumda %0,55 (max1-0), çakılda %0,23 (max0,25) olduğundan istenen limitler içersindedir. Absorbsiyon; kumda %30, çakılda %2,36dir. (max%) Sodyum sülfat donkayıbı kumda %22,6 (max8-10), çakılda %28,1 (max10-12) olduğundan istenen limitlerin çok üzerindedir. Los Angeles aşınma kaybı 100 devirde %5.67 (max%10), 500 devirde %25,21 (max40-50) olup istenen limitleri sağlamaktadır.

Alınan tüvenanda ortalama %51 kum, %49 çakıl vardır.

Uniformluk (Cu) ve derecelenme (Cc) sayıları hesaplanarak

aşağıdaki değerler bulunmuştur. Kum; Cu:4.10-5, 59 6, Cc=1,84-2,26
3, çakıl Cu: 2,96-3 4, Ca=1,61-1,69 3 dür.

Malzeme, 3 nolu zon ve filitre için uygundur. Fakat beton için uygun değildir. Kompakt bir beton elde etmek için malzemenin granülometrisi düzeltilmelidir. Granülometrisi düzeltilen bu malzemeye, ayrıca don mukavemetini artıracı hava katkı malzemesi kullanılmamıştır.

Malzeme ocağının rezervi: 1350000 m^3 tür.

9.3. PİPRAP VE KORUYUCU MALZEME OCAGI

Barajda riprap ve koruyucu olarak kullanılacak malzeme Duru Tepe kireçtaşından temin edilecektir. Yapıya uzaklığı 3000m.dir.

Duru Tepe kireçtaşından alınan numune üzerinde gerekli deneyler yapılmıştır. Özgül ağırlığı $2,74 \text{ gr/cm}^3$, Su emmesi %1, Los Angeles aşınma kaybı 100 devirde %6,3, 500 devirde %27,6, Sodyum sülfat don kaybı %0,7, görünen porozite %0,3 olup, istenen limitler içersindedir.

Yeterli rezervi olan taş ocağından patlatma suretiyle taş çıkarılacaktır.

10. SONUÇ VE ÖNERİLER

- 1, Baraj yeri ve rezervuarında Belkaya karmaşığının yüzeylenmesi vardır.
- 2- Ofiyolit hakim litolojiyi oluşturmaktadır. Ofiyolitle birlikte seyrek olarak radiyolarit ve kireçtaşı blokları gözlenmektedir.
- 3- Ofiyolit genelde az geçirimli ($K=10^{-5}$ cm/sn), geçirimsiz ($K=10^{-6}$ -0,00 cm/sn) niteliktedir. Ofiyolit parçalı karot vermiştir.
- 4- Ofiyolitin çatlaklı olan kısımları enjeksiyonla ıslah edilecektir.
- 5,- Dolusavak yumşak kayada inşa edileceğinden, gevleri 1/1 olmalı ve beton kaplamalı olarak yapılmalıdır.
- 6- Derivasyon tüneli zayıf zeminde açılacağından, dairesel kesitte olmalı ve bulonlama yapılarak betonla kaplanmalıdır.
- 7- Alüvyon kalınlığı 2.0 m. olup çekirdek kazısında tamamı kaldırılmalıdır.
- 8- Hidrolik eğim yamaçlardan dereye doğrudur.
- 9- Yatay ivme ve deprem şiddetinin yüksek çıkması, zonlu toprak dolgu tipinde baraj yapılması için uygundur.
- 10-Sulama suyunun kalitesi C_2S_1 olup iyidir.
- 11- Enjeksiyon, kesitte belirlenen derinliklere kadar ve 3m. aralıklarla yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

ALTINLI, İ.E., 1944, Antalya-Burdur-Isparta bölgesinin Jeolojisi
MTA Rap. No: 1594

FLUGEL,H, 1961, Isparta 106/3, Elmalı 126/1 harita paftaları
dahilinde yapılan jeolojik löve çalışmaları.
MTA Rap: No:2372

GRACIANKSKY,P,C, 1968, Teke yarımadası (Likya) Toroslarının
üstüne gelmiş ünitelerin stratigrafisi ve Dinaro-
Toroslardaki yeri MTA dergisi 71,73,92

BRUNN VE DİĞELERİ, 1973 Antalya ofiyolitik naplarının lehinde ve
aleyhinde kanıtlar. Cumhuriyetin 50.yılı yer
bilimleri kongresi, Ankara 1973 MtAE 58-69

ÖZGÜL,N,1976, Torosların bazı temel jeolojiözellikleri:T.J.K.
Bült 19,1,65-78

POISSON,A,1977, Recherches géologiques dans les Taurides occiden-
tales.(Turquie): These [Université de Paris]

POISSON.A. 1977. VI. Ege bölgeleri jeolojisi kollekyumu-İZMİR
Bildiri Özeti 85-86

BATH,M, 1979, Seismic Risk in Turkey, A Preliminary Approach, Tecto-
nophysics: 54

ERKMAN, B ve DİĞELERİ,1982, Türkiye VI. Petrol kongresi
s.23-31 Nisan 1982

SENEL, M ve DİĞELERİ, Teke Toroslar, jeolojik sorunları M.T.A ön
rapor yayınlanmamış.

Akdeniz Üniversitesi
Doğa Bilimleri Fakültesi
Demirbaş No. 4941

£:20 000 - TL